

Den økonomiske situasjonen

Per 10. juni 2025

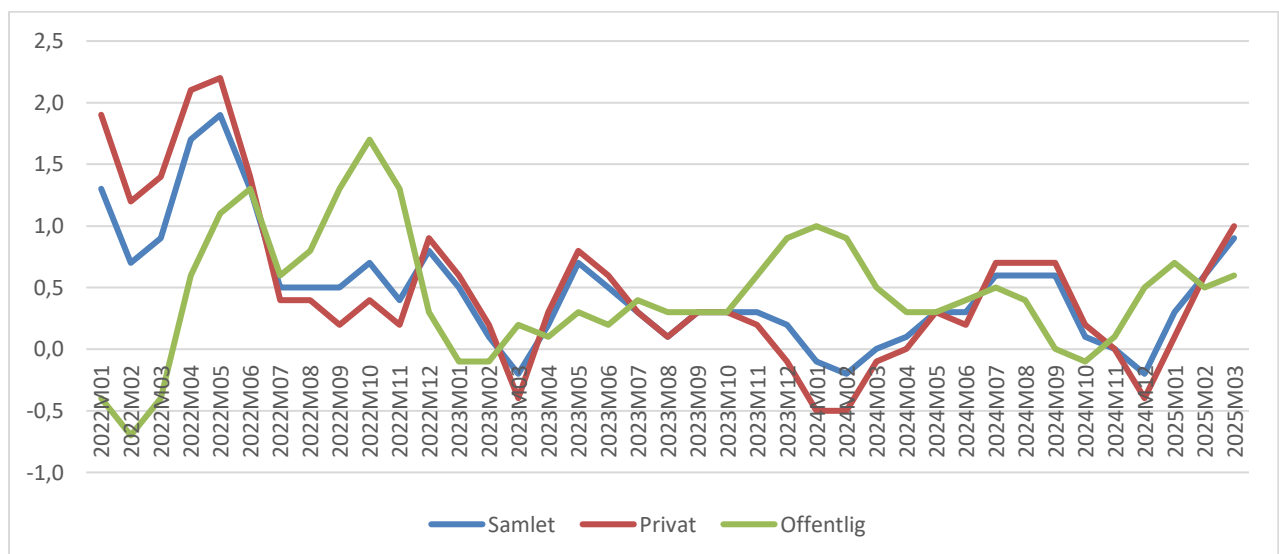
Oppsummering

- Vekst i samlet økonomisk aktivitet, og størst i privat sektor.
- Arbeidsledighet på 4,4 prosent i april. Den forventes å gå ned til rundt 4 prosent.
- Stabilt nivå på sysselsetting, og på behovet for arbeidskraft, men stort sprik mellom bransjer og yrker.
- Sykefravær på 7,4 prosent første kvartal i år. Dette er uendret fra første kvartal året før.
- Så langt i 2025 ligger 12-månedersveksten i KPI på 2,8 prosent, og veksten i KPI-JAE på 3,1 prosent.
- Situasjonen i frontfaget er fremdeles god, viser blant annet SSBs produksjonsindeks for industrien.
- De globale økonomiske utsiktene svekkes, ifølge OECDs siste *Economic Outlook*, med betydelige handelshindre, strammere finansielle vilkår, svekket tillit og økt politisk usikkerhet som ventes å ha negativ innvirkning på veksten.

Aktiviteten i Norsk økonomi

Det har vært vekst i brutto nasjonalprodukt på fastlandet siden nyttår. Det viser Figur 1. Veksten har også økt måned for måned. Nå er veksten sterkere i privat sektor enn i offentlig sektor.

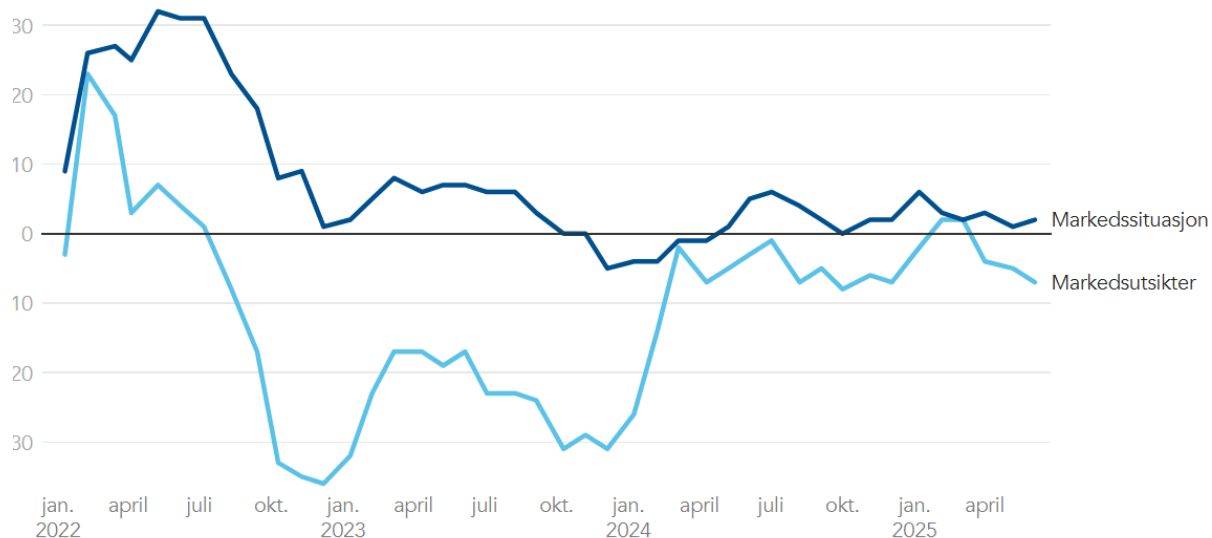
Figur 1: Brutto nasjonalprodukt fastlands-Norge, volumendringer sum tre måneder rullerende).

Kilde: ssb.no, tabell 11721. Oppdatert 15. mai 2025

Blant NHOs medlemsbedrifter er det omtrent like mange virksomheter som opplever en god markedssituasjon, som virksomheter som opplever en dårlig markedssituasjon. Dette bildet har vært relativt stabil siden starten av 2023. Markedsutsiktene er på aggregert nivå marginalt labrere, men NHO-bedriftene har som vi ser en tendens til å vurdere framtidsutsiktene som dårligere enn det som senere realiseres.

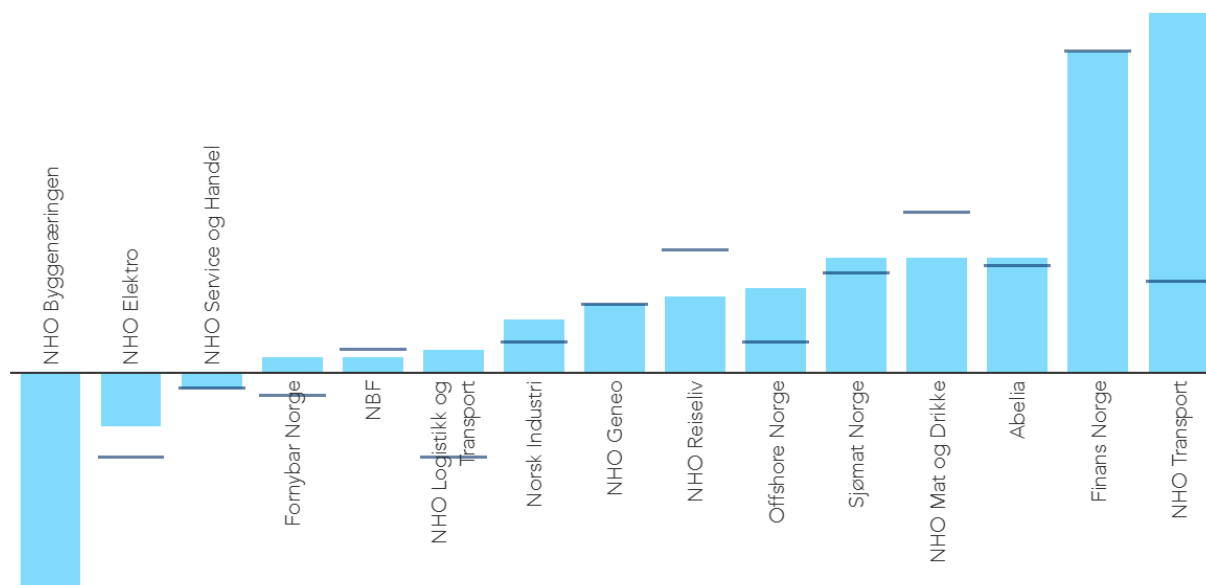
Figur 2: Markedssituasjon og utsikter NHO-bedrifter. Differanse positive og negative svar i prosentpoeng

Kilde: nho.no. NHOs medlemsundersøkelse, sist oppdatert 6. juni

Det er innen transportsektoren at markedssituasjonen er best, nå i juni. Det ser vi fra Figur 3. Det er også der oppgangen i markedssituasjon er kraftigst siden mai. Byggenæringen er fortsatt den næringen med dårligst markedssituasjon.

Figur 3: Markedssituasjon for bedrifter i juni, fordelt etter NHO-landsforening. Differanse mellom andelen bedrifter som beskriver situasjonen som god, og andelen som beskriver den som dårlig. Blå strek indikerer nivået forrige måned

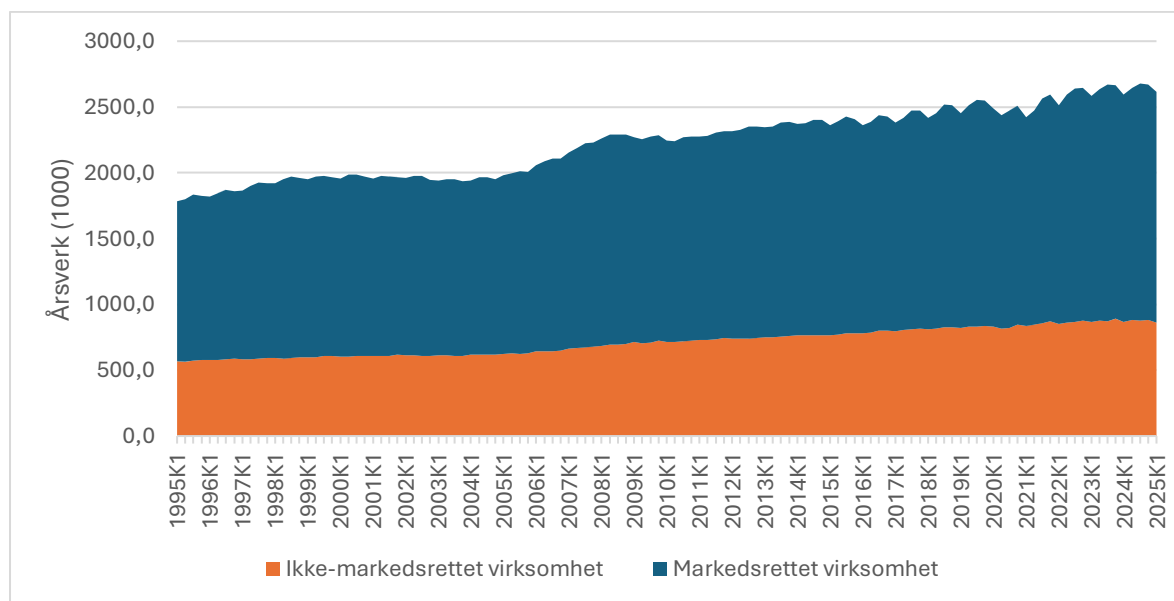
Kilde: nho.no. NHOs medlemsundersøkelse, sist oppdatert 6. juni

Arbeidsmarkedet

Samlet sysselsetting

Ifølge nasjonalregnskapet var samlet sysselsetting i Norge per 1. kvartal 2025, på 2,61 millioner årsverk. Dette tallet inkluderer både ansatte og selvstendig næringsdrivende. Det er en oppgang på om lag 1000 årsverk siden første kvartal 2024. Oppgangen er på ett prosent i markedsrettet virksomhet, og en halv prosent i ikke-markedsrettet virksomhet. Utviklingen i samlet sysselsetting er illustrert i Figur 4.

Figur 4: Årsverk, heltidsekvivalenter, for lønnstakere og selvstendige (1 000 årsverk)

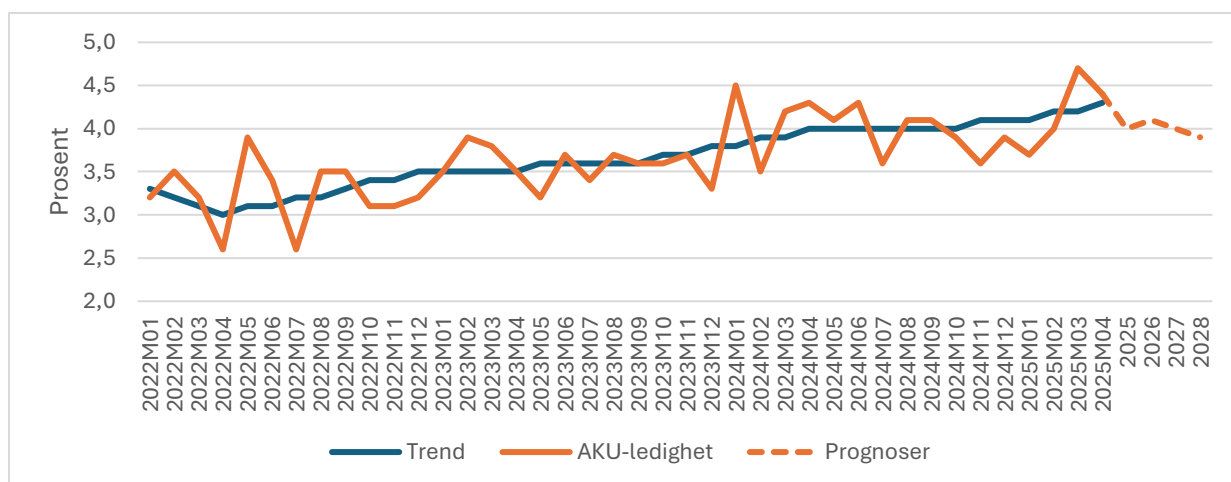

Kilde: ssb.no, tabell 09175, sist oppdatert 15. mai 2025

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten i Norge, som målt gjennom SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU-ledighet), var på 4,4 prosent i april. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra mars 2024, men trenden i AKU-ledigheten er svakt stigende. SSB forventer at AKU-ledigheten vil gå litt ned, og ligge på rundt 4 prosent i årene som kommer.

Figur 5: AKU-ledighet: Nivå, trend og prognoser

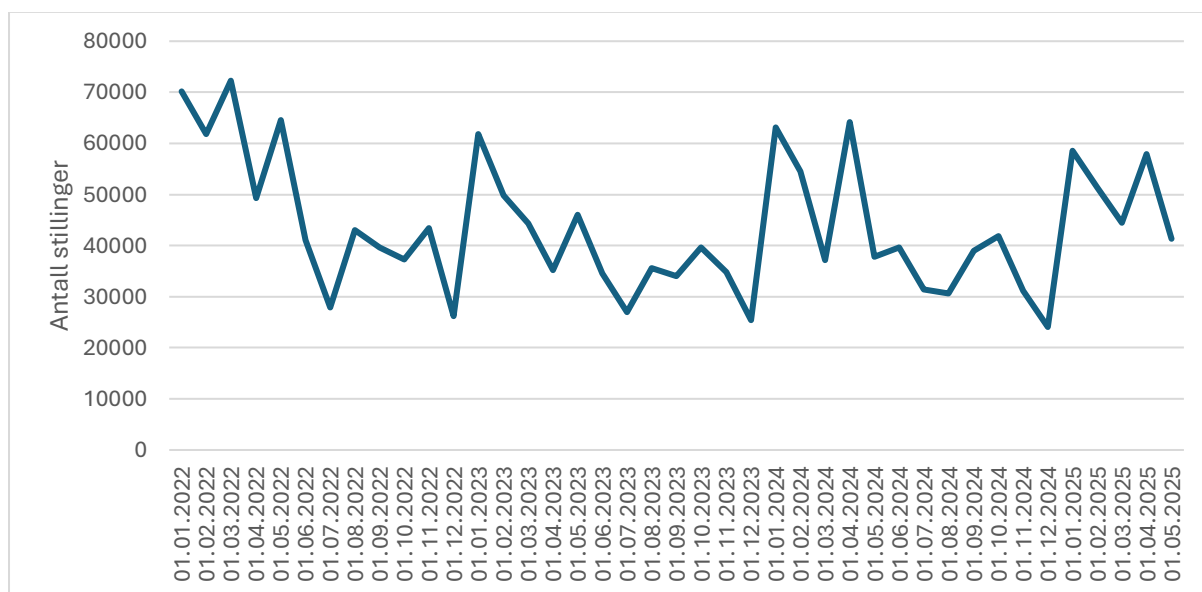
Kilde: ssb.no tabell 13760 og tabell 12880

Nye stillinger

I følge nav.no var det registrert 40 000 ledige stillinger ved utgangen av mai 2025. Dette er en nedgang på om lag 20 000 fra utgangen av april, men en svak økning fra mai 2024. Sammenliknet med de fem første månedene i 2024 er det en svak nedgang i antallet ledige stillinger de fem første månedene i 2025.

Sammenliknet med de første månedene i 2024 er det en økning i nye stillinger innen butikk- og salgsarbeid, bygg og anlegg og industri, og en nedgang innen undervisning, akademiske yrker og ingeniør- og IKT-fag.

Figur 6: Registrerte ledige stillinger samlet sett

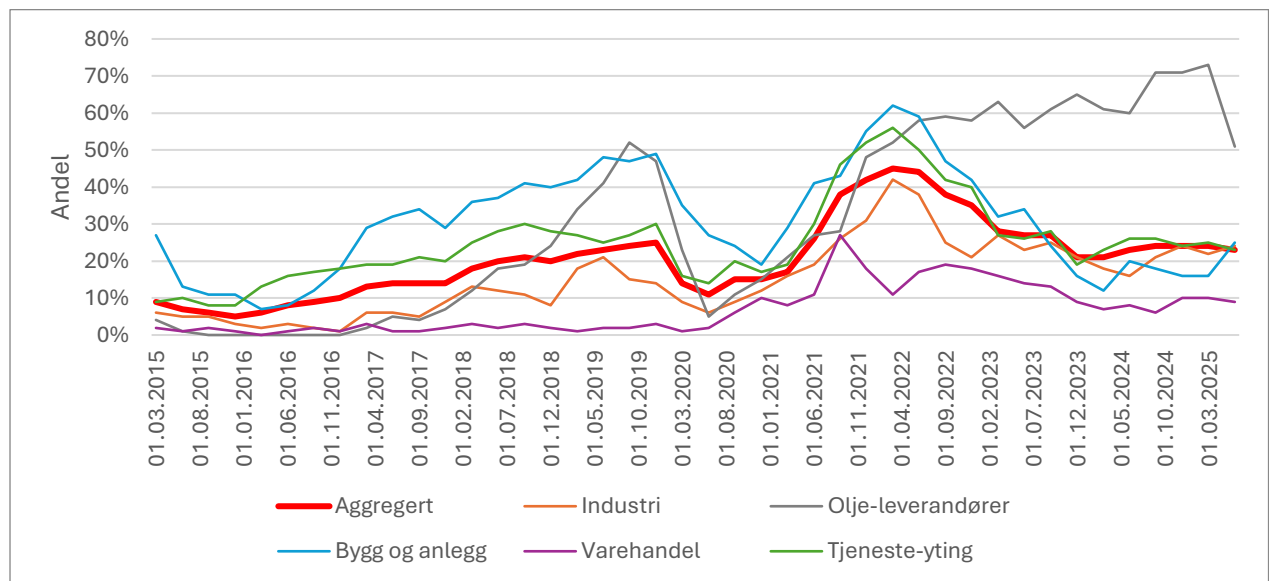

Kilde: nav.no, arbeidsplassen.no. Sist oppdatert: 30. mai 2025

Hvilke næringer trenger arbeidskraft?

I Norges Banks nyeste undersøkelse blant virksomheter i privat sektor var det 24 prosent som svarte at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen. Det er illustrert i Figur 7, og kan tolkes som et uttrykk for andelen som har utfordringer med å rekruttere nødvendig arbeidskraft. Denne andelen har på vært relativt stabil de siste halvannet året, når vi ser på alle virksomhetene i undersøkelsen samlet. Andelen bedrifter som sier at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen er høyest innen oljerelatert virksomhet, og lavest i varehandelen.

Figur 7: Andel virksomheter som svarer at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen

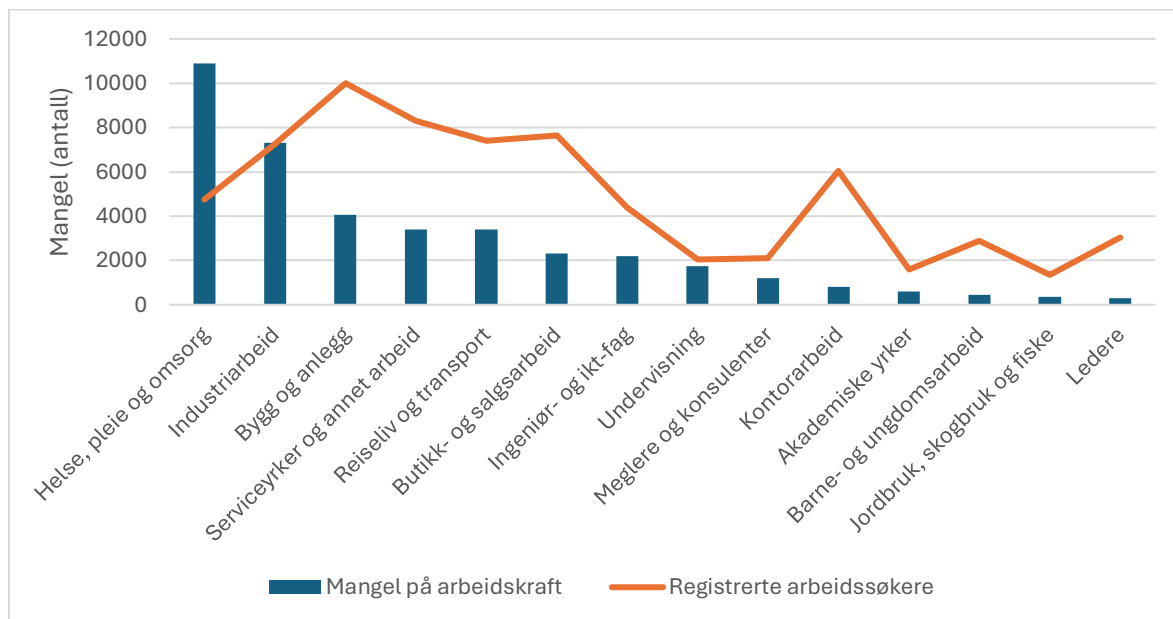

Kilde: Norges banks regionale nettverk, oppdatert 12. juni 2025.

En gang i året gjennomfører NAV en undersøkelse blant norske bedrifter, for å kartlegge mangel på arbeidskraft (Figur 8), og bemanningsplaner de kommende månedene (Figur 9). Det er størst mangel på arbeidskraft innen helse og omsorgsyrkene. Her mangler det nå rett under 11 000 personer. Til sammenlikning er det under 5000 registrerte arbeidssøkere med en kompetanse- eller erfaringsprofil som passer til slike yrker.

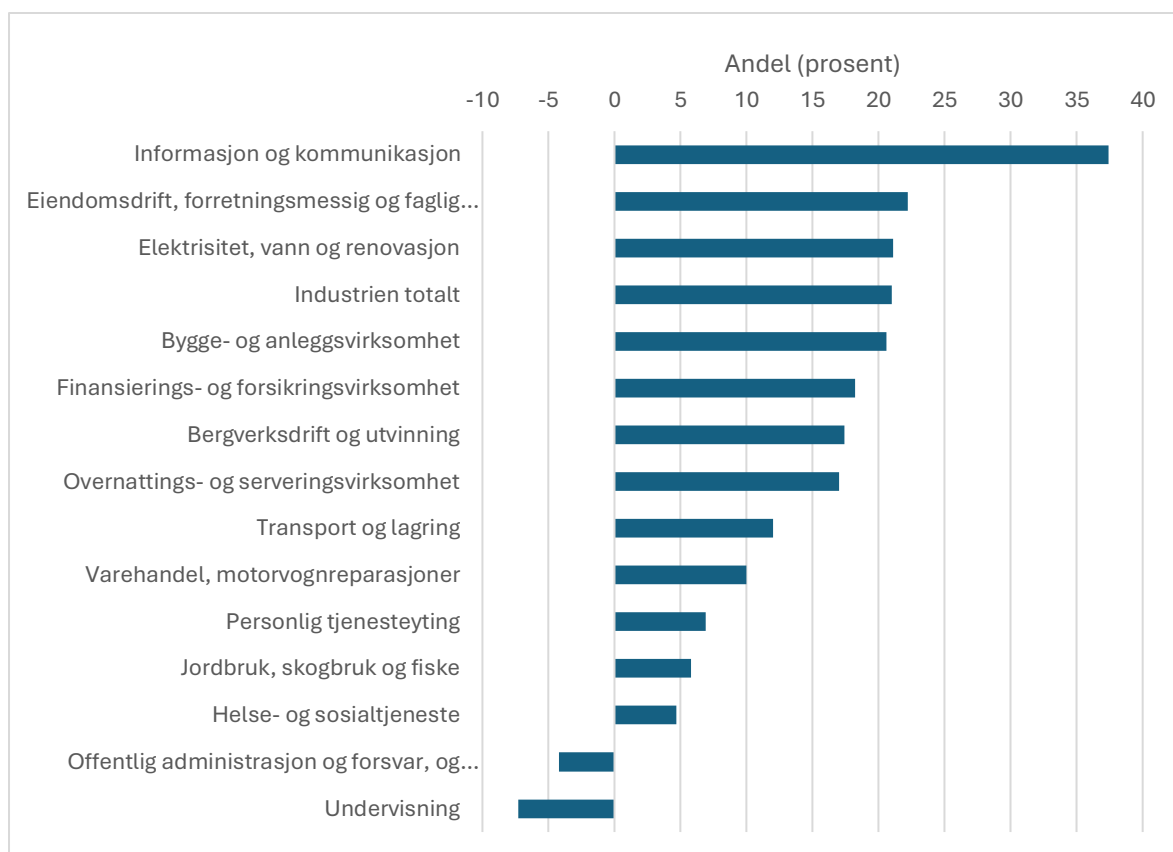
De fleste næringene er det flere virksomheter som forventer å oppbemanne i nær framtid, sammenliknet med de som forventer å nedbemanne. Unntaket er undervisning og offentlig administrasjon, hvor flertallet av virksomhetene forventer å nedbemanne.

Figur 8: Mangel på arbeidskraft etter yrke

Kilde: Navs bedriftsundersøkelse, sist oppdatert 8. mai 2025

Figur 9: Nettoandel virksomheter som venter økt bemanning kommende tolv måneder, etter næring

Kilde: NAVs bedriftsundersøkelse, sist oppdatert 8. mai 2025. Andel virksomheter som venter økt bemanning fratrukket andelen som venter redusert bemanning.

Mottakere av helserelatert trygd

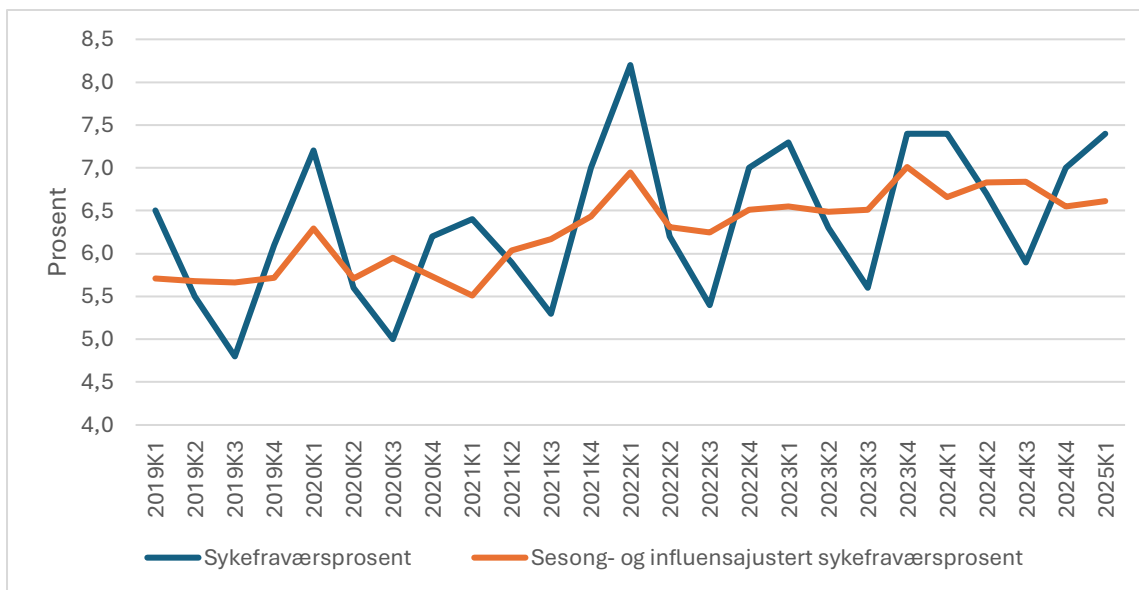
Etter pandemien har det vært utfordringer med å få ned sykefraværet, og vi har også sett en urovekkende utvikling i de mer varige helserelaterte trygdeytelense, arbeidsavklaringspenger (AAP) og uføretrygd.

Sykefravær

Sammenliknet med første kvartal i fjor er samlet sykefravær uendret. En liten økning i egenmeldt fravær motsvares av en tilsvarende nedgang i legemeldt fravær.

Antall sykefraværsdagsverk som skyldes psykiske lidelser eller lidelser i muskel og skjelett har falt noe. Fallet i dagsverk er langt større enn fallet i antall sykefraværstilfeller, noe som tyder på at mennesker med disse diagnosene kommer seg raskere tilbake i jobb om de først blir sykmeldt.

Figur 10: Sykefraværspersent, delt opp i legemeldt og egenmeldt

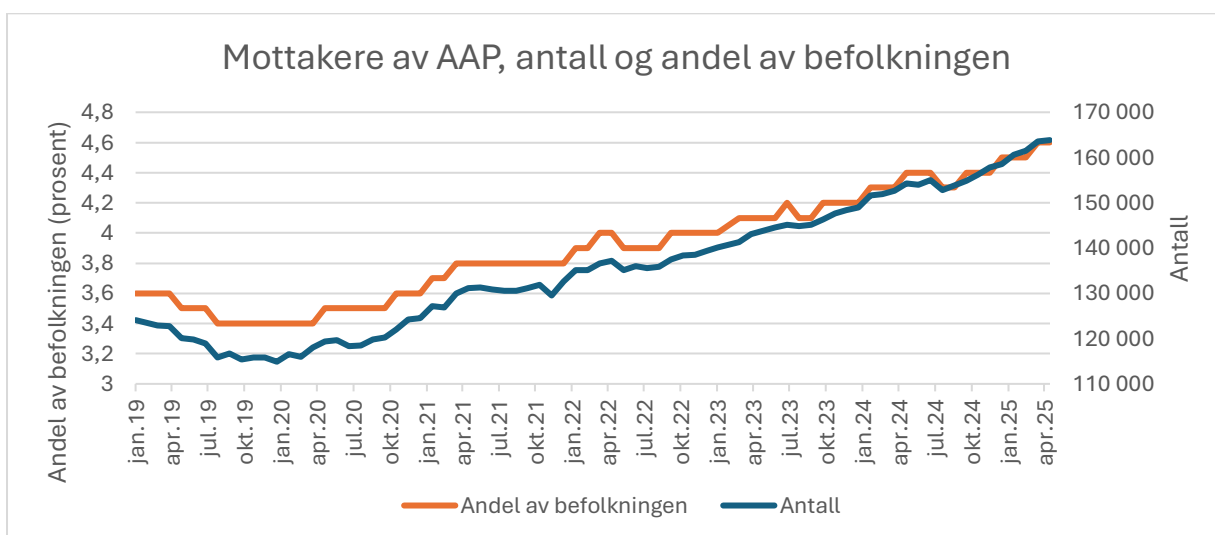

Kilde: ssb.no, tabell 12439, sist oppdatert 28. mai 2025

Arbeidsavklaringspenger

Mottakerne av AAP har økt jevnt og trupp fra slutten av 2019, både i antall og som andel av befolkningen. I april 2025 var det om lag 164 000 mottakere av AAP, noe som tilsvarer 4,6 prosent av befolkningen. Dette er nesten 10 000 flere mottakere sammenliknet med for 12 måneder siden.

Figur 11: Mottakere av AAP, antall og andel av befolkningen

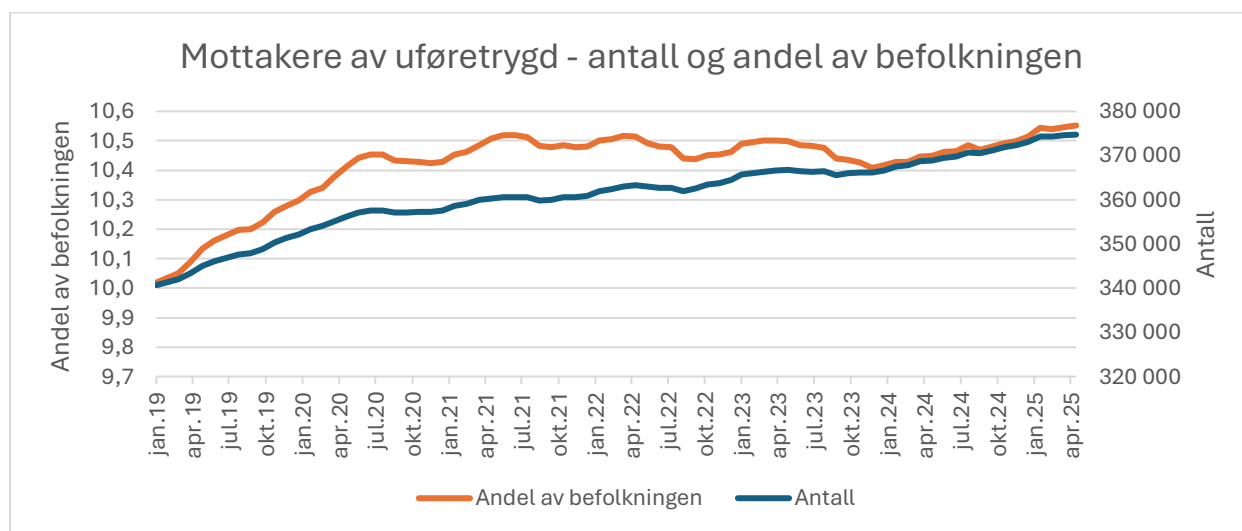

Kilde: nav.no, sist oppdatert 15. mai 2025

Uføretrygd

Mottakere av uføretrygd har også økt i antall fra 2019, men har vært mer stabil som andel av befolkningen. Likevel: i april 2025 var andelen av befolkningen som mottok uføretrygd 10,6 prosent, den høyeste andelen vi har sett i de senere årene.

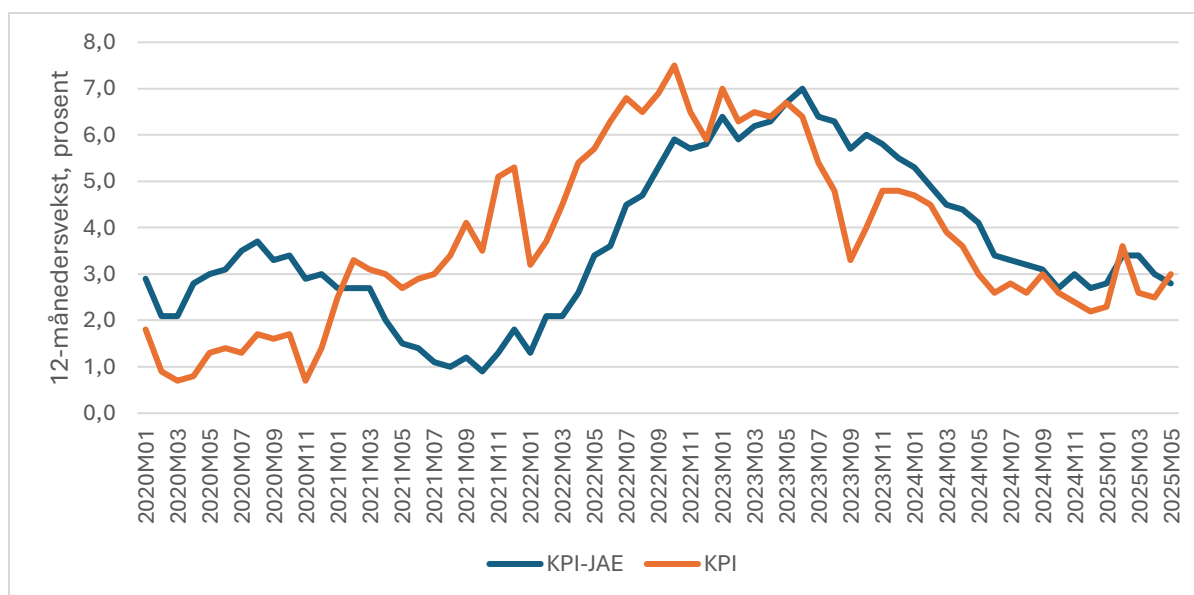
Særlig er økningen stor blant unge, og blant personer med psykiske lidelser. I noen av de eldre aldersgruppene har andelen uføretrygdede falt.

Kilde: nav.no, sist oppdatert 20. mai 2025

Priser, lønninger og renter

Figur 12: 12-månedersvekst i konsumprisindeksen ((KPI) og konsumprisindeksen justert for endringer i energipriser og avgifter (KPI-JAE)

Kilde: ssb.no, tabell 05325 og tabell 03013, sist oppdatert 10. juni 2025

Så langt i 2025 ligger 12-månedersveksten i KPI på 2,8 prosent, som er litt høyere enn TBUs anslag på prisveksten fra 2024 til 2025. KPI-JAE har så langt i 2025 i snitt hatt en 12-månedersvekst på 3,1 prosent. Dette er en god del høyere enn Norges Banks inflasjonsmål for KPI-JAE, på 2 prosent. Dyrere mat og strøm bidrar til å holde prisveksten oppe. Prisveksten på importerte varer fortsetter å holde seg lav, mens lavere pris på flybilletter bidrar til å dempe prisveksten.

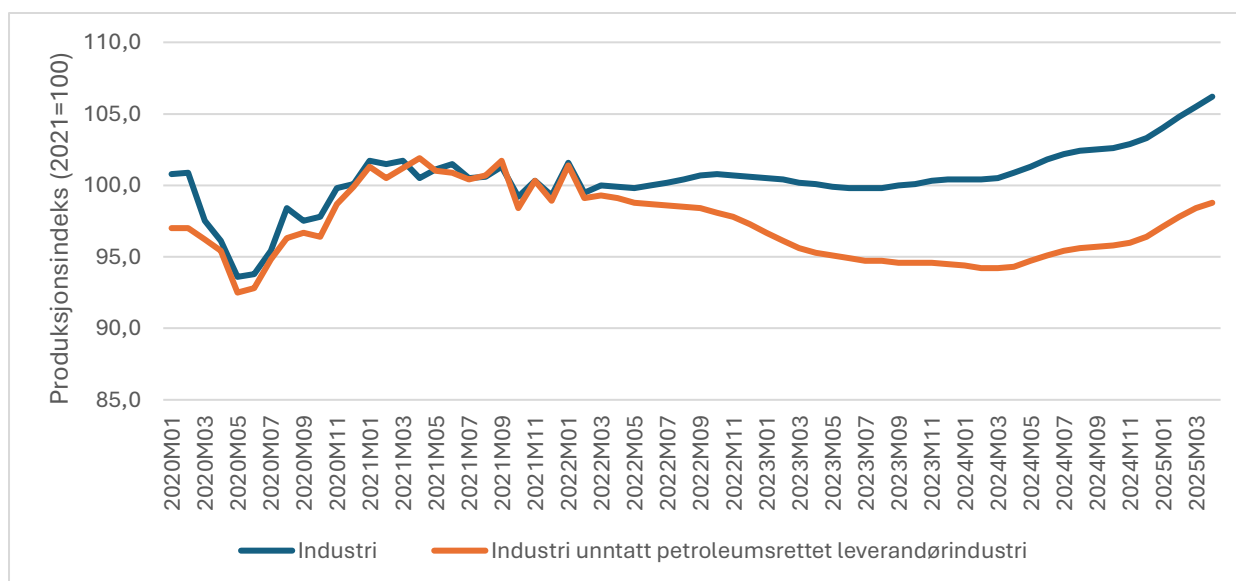
Frontfaget

Den økonomiske situasjonen i frontfaget er fremdeles god:

- NHOs medlemsundersøkelse viser at medlemmer i Norsk industri beskriver en bedre markedssituasjon i juni enn i mai.
- NAVs bedriftsundersøkelse viser at 31 prosent av industribedriftene planlegger å oppbemanne de kommende 12 månedene, mens bare 10 prosent planlegger å nedbemanne. Øvrige bedrifter forventer uendret bemanning.
- Norges banks undersøkelse viser at investeringene i industrien forventes å bli 7,5 prosent høyere i 2025 sammenliknet med i 2024. Investeringene forventer å bli like høy i 2026 som i 2025.

Produksjonen i industrien har også økt godt det seneste året. Veksten de siste 12 månedene i industrien samlet var på 5,3 prosent. Hvis vi utelater petroleumsrettet industri var veksten 4,8 prosent i samme periode.

Figur 13: Produksjonsindeks i industrien, samlet og ekskl. petroleumsrettet industri

Kilde: ssb.no, tabell 07095. Sist oppdatert 6. juni 2025.

Verdensøkonomien

De globale økonomiske utsiktene svekkes, ifølge OECDs siste *Economic Outlook*, med betydelige handelshindre, strammere finansielle vilkår, svekket tillit og økt politisk usikkerhet som ventes å ha negativ innvirkning på veksten.

Rapporten anslår at den globale veksten vil avta fra 3,3 % i 2024 til 2,9 % både i 2025 og 2026. Nedgangen forventes å være mest konsentrert i USA, Canada, Mexico og Kina, med mindre justeringer nedover i andre økonomier.

BNP-veksten i USA er forventet å falle fra 2,8 % i 2024 til 1,6 % i 2025 og 1,5 % i 2026. I eurosonen er det ventet en moderat oppgang i veksten, fra 0,8 % i 2024 til 1,0 % i 2025 og 1,2 % i 2026. Kinas vekst er anslått å avta fra 5,0 % i 2024 til 4,7 % i 2025 og 4,3 % i 2026. (OECD, 2025)

Makroøkonomiske prognoser

	2025	2026
--	------	------

	SSB ¹	FIN ²	NB ³	OECD ⁴	SSB	FIN	NB	OECD
Vekst BNP Fastland	1,2	1,8	1,2	1,7	1,9	1,6	1,2	1,9
Næringsinvesteringer fastland	-2,4	2,5	1,7	-	-1,8	2,9	2,8	-
Arbeidsledighet (AKU)	4,0	4,1	-	4,1	4,1	4,1	-	4,0
Registrert ledighet	-	2,1	2,0	-	-	2,1	2,2	-
Prisvekst (KPI)	2,7	2,8	3,0	3,0	2,6	2,6	2,7	2,3
Lønnsvekst	4,2	4,4	4,5	-	3,8	4,0	4,0	-
Styringsrente	-	-	4,4	-	-	-	3,7	-

¹ Statistisk sentralbyrå, økonomisk utsyn, 9. april 2025

² Finansdepartementet, Revidert nasjonalbudsjett, 15. mai 2025

³ Norges bank, pengepolitisk rapport 27. mars 2025

⁴ Economic outlook, 3. juni 2025